

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 264/07-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť I. B., K., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Š., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 107/2007 a takto

rozhodol:

Sťažnosť I. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2007 doručená sťažnosť I. B. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 107/2007 z 25. apríla 2007.

Porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v nasledovne opísanom skutkovom stave.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 1240/2000 rozhodol rozsudkom č. k. 18 C 1240/2000-80 z 13. januára 2006 o neúčinnosti darovacej zmluvy na nehnuteľnosť voči žalobcovi O. P. uzavretej medzi sťažovateľom ako obdarovaným a jeho matkou A. B. z titulu jej odporovania právneho úkonu. Odporovateľnosť právneho úkonu darovacej zmluvy okresný súd v rozsudku odôvodnil nasledovnými skutkovými a právnymi závermi:

1. Považoval za preukázané, že žalobca požičal matke sťažovateľa v súvislosti s jej podnikaním 1. marca 2000 sumu 550 000 Sk, pričom matka sťažovateľa uzavretím darovacej zmluvy 13. apríla 1999 mala úmysel ukrátiť uspokojenie svojho veriteľa, t. j. žalobcu, čo je splnením jednej podmienky na úspešné odporovanie právneho úkonu podľa § 42a Občianskeho zákonníka.

2. Považoval za preukázané, že sťažovateľ pri náležitej starostlivosti mohol poznať úmysel svojej matky darovacou zmluvou ukrátiť svojho veriteľa (žalobcu).

Okresný súd v odôvodnení rozsudku vzhľadom na to, že sťažovateľ býval v jednej domácnosti s matkou, neuveril jeho tvrdeniu, že nevedel nič o podnikateľských aktivitách svojej matky. Navyše, tvrdenie sťažovateľa o tom, že nič nevedel o podnikateľských aktivitách svojej matky podľa názoru okresného súdu nezahŕňa to, že by nič nevedel o jej dlhoch. Ďalej okresný súd poukázal na to, že sťažovateľ ako blízka osoba proti svojej matke, neunesol dôkazné bremeno pri vyvrátení predpokladu jeho vedomosti o úmysle matky ukrátiť darovacou zmluvou svojho veriteľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti,

že matka sťažovateľa bola v súvislosti so svojím dlhom žalobcovi vyšetrovaná orgánmi činnými v trestnom konaní, a tým sťažovateľ mohol nadobudnúť vedomosť o jej dlhoch.

Na základe odvolania sťažovateľa proti uvedenému rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd ako druhostupňový súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 107/2007 z 25. apríla 2007 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ v odvolaní namietal, že nebola splnená prvá podmienka na vyslovenie neúčinnosti darovacej zmluvy, a to úmysel jeho matky ukrátiť žalobcu, keďže žalobca jej poskytol pôžičku až potom, ako došlo k uzavretiu darovacej zmluvy. Na uvedené tvrdenie sťažovateľa reagoval krajský súd v odôvodnení rozsudku tak, že *„bol preto urobený jednoznačný záver, že žalobca poskytol matke žalovaného pôžičku ešte v roku 1998, t. zn., že jej dlh v čase uzavretia darovacej zmluvy už existoval“*.

Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru videl sťažovateľ v tom, že krajský súd *„vážne pochybil, keď sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s okruhom námietok sťažovateľa voči rozsudku okresného súdu“*.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5 Co 107/2007-127 z 25. apríla 2007 porušené bolo.

2. Zrušuje sa Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5 Co 107/2007-127 z 25. apríla 2007 a Rozsudok Okresného súdu Košice I, č. k. 18 C 1240/2000-80 z 13. januára 2006 a vec sa vracia Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť sťažovateľovi na účet jeho právnej zástupkyne trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 6.296,- Sk za dva úkony právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia, sťažnosť, dvakrát režijný paušál) do troch dní od doručenia nálezu.“

II.

Podľa čl.127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd pri konaní podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 70/00). Inými slovami, ak sťažovateľ namietne také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne

nemohlo nastat', ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (primerane II. ÚS 70/99).

Podstata námietok sťažovateľa smeruje do sféry prehodnocovania dokazovania a jeho námietok pred všeobecnými súdmi s cieľom obnoviť možnosť preskúmania rozhodovania na okresnom alebo krajskom súde. Postup a následné rozhodnutie krajského súdu, ktoré sťažovateľ označil ako zásah do jeho uvedeného ústavného práva, ktorého porušenie namieta, má svoj základ v skutkovom zistení a následne v právnom posúdení otázky, či boli splnené podmienky na vyslovenie neúčinnosti darovacej zmluvy, t. j. či sťažovateľ pri náležitej starostlivosti mohol poznať úmysel svojej matky ukrátiť darovacou zmluvou žalobcu ako svojho veriteľa. Sťažovateľ v obsahu sťažnosti poukazoval na údajnú logickú rozporuplnosť dôvodov rozsudku okresného súdu v tejto časti, ako aj na viaceré fakty (tvrdená nevedomosť sťažovateľa o dlhoch jeho matky proti veriteľovi, resp. o jej úmysle darovaním ukrátiť veriteľa v čase uzatvárania darovacej zmluvy; existencia vekovej hranice maloletého u sťažovateľa v čase podnikania jeho matky, pričom darovaciu zmluvu uzatváral vo veku osemnásť a pol roka, čo podľa tvrdenia sťažovateľa vylučuje automatický predpoklad jeho vedomosti o úmysle matky sťažovateľa ukrať svojich veriteľov len na základe faktu, že žil s matkou v spoločnej domácnosti). Vzhľadom na sťažovateľovu argumentáciu o údajných dôvodoch porušenia práva na spravodlivý a zákonný proces treba potrebné poukázať na konštantnú judikatúru ústavného súdu, ktorá ustanovuje, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonem, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

Ústavný súd v závere konštatuje, že postupom štátneho orgánu nedošlo k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na uvedené bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2007